

## Posudek na magisterskou práci Bc. Elizabeth Smetanové

### Jídlo v korejském buddhismu

Práce Elizabeth Smetanové je výsledkem dvou terénních výzkumů v Korejské republice v letech 2017 a 2019. První diplomatka provedla pod vedením vedoucího práce v konkrétních lokalitách, druhý samostatně s menšími přesahy do okolí. Výzkumu předcházelo a následovalo ho seznámení s prameny a literaturou, tj. o tématu měla autorka práce základní povědomí, které si později rozšiřovala a rozšířila do poměrně slušného základu. Práce dílčím způsobem vychází i z bakalářské práce a z velkého emocionálního zaujetí diplomantky o téma. Kromě zmíněné ukotvenosti má i výrazná východiska a stanoviska.

Osa práce dává smysl, obsah nedělí text striktně na teoretickou a praktickou část. Z počátku nezabíhá do přílišných podrobností, nicméně podporuje i popisnější části poznatky a zajímavými zkušenostmi z výzkumu. Celá práce ukazuje na velké osobní nasazení a zainteresovanost, které nejsou zásadně na škodu logice a zachování zdravé perspektivy. Některé části dokumentují zralost uvažování a vhodné výzkumné metody, podepřené kupř. terénním deníkem.

Práce je ukotvená terminologicky, pojmy jsou v nezbytné míře odůvodněné.

Jak již bylo řečeno, teoretická a praktická část nejsou striktně rozděleny a kromě obvyklé sumy informací z relevantních zdrojů jsou kombinované s autorčinými osobními postřehy z obřadů, jichž se účastnila, což považuji v tomto typu práce za vhodné. Nepřevažují přebytečné popisy, relativně často je diplomantka uvádí více méně jen po pochopení konkrétního jevu a dál podává vlastní zkušenost. Tento způsob sice vytváří poněkud trhaný narativ, ale v zásadě se tématu drží (anebo se k němu pokaždé vrací). Text považuji v mnoha směrech za mimořádný, vzhledem k evidentní časové tísní před odevzdáním jsou tu však nejrůznější nepřesnosti, ze kterých bych vytkla některé drobnosti.

- Některé pasáže jsou neúměrně dlouhé. Například aktéři jsou zajímaví, ale jejich představováním se autorka odklání od tématu a vrací se až po delší době. Záhy si odskočí znovu k popisnějším pasážím atd. Může být způsobeno snahou dát do textu co nejkomplexnější sumu osobních zkušeností (třídění je ale nutné).
- V popisu rituálů a úkonů spojených s jídlem jsou pasáže s citovanými básněmi: někdy ovšem bez překladu, jen s přibližným výkladem, což nepovažuji za dostatečné, zvláště když je později způsob prezentace básně jiný (tj. obsahuje překlad). Zřejmě jde o opomenutí, pokud ale autorka nebyla schopná text přeložit, měla ho vynechat.

- Nepoužívala bych termínu kult osobnosti pro vlivného regionálního mnicha, jde o příliš zažitá slova užívaná v jiném kontextu.
- Ke str. 56: myslím, že existují normy, kam které ovoce patří – spíš bych z řečeného vysoudila, že v některých kláštorech pořádek nedodržují.
- V celém textu a zvláště ke konci je řada překlepů, omylů nebo nedůsledností v transkripcích, závěrečné pasáže někdy nedbale formulované.
- K diskusi bych dala první větu Závěru, kterou osobně považuji za nepříliš šťastnou formulaci. *Ukázalo se, že téma jídla je velmi nosné pro pochopení korejského buddhismu. Skutečně?*

Závěr je přiměřený, i když opět velmi osobní a angažovaný. Jistě lze souhlasit s tím, že je jídlo nejen součástí rituálních úkonů, ale i kódem, jehož vrstvy zřejmě není možné do detailu objasnit, lze je jen popsat. A i to je poměrně zásadní čin. Za sebe bych asi jídlo nezdůrazňovala tolik, také bych netvrdila, že je opomíjené téma – studie rostou víc než houby po dešti a nejen antropologické. Budu nesmírně potěšena, pokud diplomantka k stávajícímu diskursu přispěje, ať na konferenci, nebo článkem, předpoklady pro obojí má – vychází z dobře vedeného a komplexního výzkumu. Za nesmírně milé, ale i cenné považuji všechny konkrétní detaily a postřehy k nádobí, potravinám, přípravě jídla, ale i výtky směřující k nedbalému používání potravin a skladování, tedy ne zcela korektnímu přístupu k rituálnímu jídlu. Tyto závěry svědčí o autorčině všímavosti a předpokladům pro tento typ výzkumu.

Pro každou budoucí publikaci bych vyjasnila autorství fotografického materiálu. Je autorčin, nebo ilustrační? (protože nevidím zdroje, předpokládám, že autorčin).

Práce je v kontextu podobných prací obhájených na oboru koreanistika nová (terénní výzkum u nás není běžný), přináší mnoho autentických poznatků, které by jistě zasloužily, aby se jim věnovala pozornost. Pokud zvážím uvedené, převládají pozitiva a práci Elizabeth Smetanové mohu **doporučit k obhajobě**.

Navrhované hodnocení: **výborně**

V Praze, 22. 1. 2010

Doc. PhDr. Miriam Löwensteinová, Ph.D., oponent